

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی
در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی

The effectiveness of therapy based on acceptance and commitment with a focus on
compassion on emotional processing and self-care in adolescent girls with premenstrual
syndrome

Parisa Aghababae

Department of Psychology, Kish International Unit,
Payam Noor University, Kish, Iran.

Ahmad Alipour*

Assistant Professor, Department of Psychology, Kish
International Unit, Payam Noor University, Kish, Iran.

Ahmad.alipour2023@gmail.com

پریسا آقابابائی

گروه روان شناسی، واحد بین الملل کیش، دانشگاه پیام نور، کیش، ایران.

احمد علیپور (نویسنده مسئول)

استادیار، گروه روان شناسی، واحد بین الملل کیش، دانشگاه پیام نور،
کیش، ایران.

Abstract

This study aimed to determine the effectiveness of acceptance and commitment therapy with a focus on compassion on emotional processing and self-care in adolescent girls with premenstrual syndrome. This research was semi-experimental with a pre-test-post-test design and a control group. The statistical population included all the non-profit girls' school students who were studying in the educational center of Isfahan City in the academic year 2021-2022. The statistical sample included 30 of these girls who were selected purposefully. Then, 15 people were randomly replaced in the control group and 15 people in the experimental group. The intervention group received treatment based on acceptance and commitment with a focus on compassion during 8 sessions of 90 minutes once a week. Data were collected using the premenstrual symptoms screening scale of Steiner et al. (PSST, 2003) and Bakker et al.'s emotional processing (EPS, 2007), Arum adolescent self-care scale (AS-CLQ, 2009) and using the method Analysis of covariance was analyzed. The results showed that by controlling the effect of the pre-test, there is a significant difference at the level of 0.05 between the average post-test scores of emotional processing and self-care in the experimental and control groups. It can be concluded that the treatment based on acceptance and commitment, focusing on compassion, emotional processing, and self-care has been effective in adolescent girls with premenstrual syndrome.

Keywords: emotional processing, acceptance and commitment with a focus on compassion therapy, self-care.

چکیده

هدف این پژوهش تعیین اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی بود. این پژوهش از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان مدرسه دخترانه غیرانتفاعی بود که در مرکز آموزشی شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ مشغول به تحصیل بودند. نمونه آماری شامل ۳۰ نفر از این دختران بود که به صورت هدفمند انتخاب شدند. سپس، به طور تصادفی ۱۵ نفر در گروه گواه و ۱۵ نفر در گروه آزمایش جایگزین گردیدند. گروه مداخله درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت را طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای هفته‌ای یکبار دریافت کردند. داده‌ها با استفاده از مقیاس غربالگری علائم قبل از قاعدگی استینر و همکاران (PSST, 2003) و پردازش هیجانی باکر و همکاران (EPS, 2007)، میزان خود مراقبتی نوجوان اروم (AS-CLQ, 2009) جمع‌آوری و به روش تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که با کنترل اثر پیش‌آزمون بین میانگین نمرات پس‌آزمون پردازش هیجانی و خود مراقبتی در گروه آزمایش و گواه تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. نتیجه‌گیری می‌شود درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی مؤثر بوده است.

واژه‌های کلیدی: پردازش هیجانی، درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت، خود مراقبتی.

مقدمه

سندرم پیش از قاعدگی^۱ نخستین بار در سال ۱۹۵۳ به عنوان یک مفهوم تشخیصی وسیع، به صورت وجود علائم عودکننده در حین مرحله پیش از قاعدگی و یا نخستین روزهای قاعدگی مطرح شد که این علائم در مرحله پس از قاعدگی به طور کامل از بین می‌روند (سیتیل و کایا^۲، ۲۰۲۱). ملال پیش از قاعدگی از شایع‌ترین اختلالات روان‌تنی مؤثر بر کیفیت و کارایی زنان است (کوسوکسلیپسی^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). معیارهای تشخیص آن بر اساس نسخه پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی ظاهر شدن نشانه‌های جسمانی، روان‌شناختی، عاطفی و رفتاری در دوره قاعدگی و تکرار آن در حداقل دو تا سه دوره قاعدگی بعدی است (دیلباز^۴ و اکسان^۵، ۲۰۲۱).

خلق افسرده، بی‌قراری، تنش و اضطراب، تحریک‌پذیری شدید، خشم آشکار و تعارض‌های بین فردی از نشانه‌های مهم روان‌تنی سندرم پیش از قاعدگی است (لیما^۶ و همکاران، ۲۰۲۳). این اختلال را باید از اختلال ملال پیش از قاعدگی که در زنان شایع بوده و امروزه جزئی از اختلالات افسردگی قلمداد می‌شود افتراق داد (پوتهسری دلارایته^۷، ۲۰۲۳). از جمله مؤلفه‌های روان‌شناختی تأثیرگذار مهم بر سلامت روان که تاکنون کمتر در سبب‌شناسی اختلالات سندرم پیش از قاعدگی مورد توجه قرار گرفته است، می‌توان به پردازش هیجانی^۸ اشاره کرد (دین تریو انگو^۹ و همکاران، ۲۰۲۳). راجمن^{۱۰} (۱۹۸۰) پردازش هیجانی را فرایندی در نظر می‌گیرد که به موجب آن، آشفتگی‌های عاطفی و هیجانی، جذب و بهاندازه‌ای روبه‌زوال می‌روند تا رفتارها و تجربه‌های دیگر افزایش‌یافته و بدون مانع و آشفتگی شکل بگیرند (مارتینو^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۳). چهار دسته عوامل وجود دارند که ممکن است به مشکلاتی در پردازش هیجانی منجر شوند که عبارت‌اند از: اجتناب شناختی، افسردگی و عقاید بیش بها داده‌شده است (ویرا^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۳). از جمله راهبردهای انطباقی برای تنظیم شناختی هیجانی می‌توان پذیرش، ارزیابی مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، تمرکز مجدد مثبت و چشم‌انداز را بیان کرد و راهبردهای ناسازگار نظم شناختی هیجان عبارت‌اند از سرزنش خود، سرزنش دیگران، نشخوار فکری و فاجعه سازی و... (شفر^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳). یکی دیگر از جمله مؤلفه‌های روان‌شناختی تأثیرگذار بر سلامت روان دختران دارای مشکل سندرم پیش‌قاعدگی، خودمراقبتی^{۱۴} می‌باشد. خودمراقبتی شامل رفتارهای بهداشتی است که هدف آن، حفظ و یا ارتقاء سلامت از طریق اقداماتی همانند رعایت رژیم غذایی، فعالیت‌های ورزشی و جستجوی خدماتی برای پیشگیری یا درمان بیماری و به‌کارگیری درمان‌های تجویز شده است (توون^{۱۵}، ۲۰۲۳). در طی این فرآیند تعاملی، پویا و روزانه، فرد از توانایی خویش همراه با خانواده، جامعه و مراقبین بهداشتی، برای تغییر شیوه زندگی، کنترل علائم و درمان بیماری خود استفاده می‌کند. از اساسی‌ترین شیوه‌های مراقبتی برای درمان و کنترل عوارض سندرم پیش از قاعدگی می‌توان خودمراقبتی را نام برد که باعث بهبود کیفیت زندگی، افزایش طول عمر بیماران و کاهش هزینه‌ها می‌گردد (احمد و سعید^{۱۶}، ۲۰۲۱). خودمراقبتی در سندرم پیش از قاعدگی شامل طیف وسیعی از فعالیت‌ها مانند اندازه‌گیری منظم قند خون، رعایت رژیم غذایی، ورزش، مصرف به‌موقع داروها و چک کردن پاها می‌باشد (محمد عبدالمجید^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۳). مراقبت از خود به‌عنوان جدیدترین و امیدوارکننده‌ترین استراتژی در نظر گرفته‌شده است برای سازمان بهداشت جهانی بهبود جنبه‌های مختلف سلامتی و رفاه با توجه به چالش‌های زندگی امروز که سلامت روحی و جسمی انسان را هدف قرار می‌دهد، در آنجا وجود دارد (فرانتس^{۱۸} و همکاران، ۲۰۲۰).

1 - Premenstrual Syndrome

2 - Citil, Kaya

3 - Kucukkelepce

4 - Dilbaz

5 - Aksan

6 - Lima

7 - Potahserri Dollaryate

8 - Emotional processing

9 - Dinh Trieu Ngo

10 - Rachman

11 - Martino

12 - Vieira

13 - Schäfer

14 - Self-care

15 - Town

16 - Ahmed & Saeed

17 - Mohammed Abdel Mageed

18 - Franz

به‌طور کلی، مراقبت از خود یک عمل یا عمل خودگردان است که توسط افراد برای حفظ و بهبود سلامت آن‌ها انجام می‌شود (مان^۱ و همکاران، ۲۰۲۳). مراقبت از خود نیز به‌عنوان هدفمند توصیف می‌شود، اقدامی برای مراقبت از سلامت جسمی و روانی (آگامی^۲ و همکاران، ۲۰۲۳). به‌عنوان یک تعریف ساده، مراقبت از خود مراقبتی است که «برای شما، توسط شما» برای حفظ سلامتی و کنار آمدن با سلامتی ارائه می‌شود مسائل مراقبت از خود یک مفهوم جامع است و شامل طیف گسترده‌ای است که برای افراد مورد نیاز می‌باشد (هوامان^۳ و همکاران، ۲۰۲۳).

از میان درمان‌های روان‌شناختی برای درمان جنبه‌های روانی سندرم پیش از قاعدگی می‌توان به رفتاردرمانی، روانکاو، پس‌خوراند زیستی، تن‌آرامی، درمان شناختی- رفتاری، خانواده‌درمانی، گروه‌درمانی اشاره داشت؛ و از جدیدترین درمان‌ها پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت است (مک ایوان و مینو^۴، ۲۰۲۳؛ کیولن^۵ و همکاران، ۲۰۲۳؛ هان^۶ و همکاران، ۲۰۲۳ و دگرلی و اوداچی^۷، ۲۰۲۳). این درمان به درمانجو این امکان را می‌دهد که با پذیرش تجارب درونی، کاهش اجتناب تجربه‌ای و افزایش انعطاف‌پذیری در مسیر عمل مطابق ارزش‌ها گام بردارد (هان^۸ و همکاران، ۲۰۲۳). هدف این درمان، تجربه افکار و احساسات است همانگونه که به‌طور طبیعی اتفاق می‌افتد (کاروالهو^۹ و همکاران، ۲۰۲۲). درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت تأکید دارد که افکار، عوامل، تصاویر و رفتارهای تسکین بخش بیرونی باید درونی شوند و در این صورت، ذهن انسان همانگونه که نسبت به عوامل بیرونی واکنش نشان می‌دهد، در مواجهه با درونیات نیز آرام می‌شود (تیلور و آکرمن^{۱۰}، ۲۰۲۲). بنابراین درمان درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت خودمراقبتی (گیومار^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۲) و پردازش هیجانی (کاروالیو^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲) را بهبود می‌بخشد. درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت از طریق افزایش آگاهی درونی، پذیرش بدون قضاوت، همدلی و توجه مستمر بر احساسات درونی، به کاهش مشکلات روانشناختی افراد مبتلا به سندرم پیش از قاعدگی کمک می‌کند (آنگ^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۹).

ادغام مداخلات روان‌شناختی می‌تواند با تعمیق درک بهترین شیوه‌ها، سلامت روانی و جسمی را افزایش دهد. هدف، دستیابی به نتایج مؤثر در زمان کوتاه‌تری نسبت به درمان ارائه شده توسط رویکردی است که از جهت‌گیری واحد استفاده می‌کند (کیم^{۱۴} و همکاران، ۲۰۲۳). تلفیق درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد و شفقت فرصتی برای ارتقای استراتژی‌ها و نتایج مداخلات فراهم می‌کند. بر این اساس و با توجه به نقش تعیین‌کننده خودمراقبتی و هیجان‌ات در سندروم پیش از قاعدگی و اهمیت مداخلات کارآمد و ارتقای سطح مداخلات و با توجه به تمرکز درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر شناخت و افزایش تمرکز و تمرکز شفقت بر هیجان‌ات، تلفیق و یکپارچه‌سازی مداخلات مذکور می‌تواند در تسهیل رسیدن به تعادل هیجانی، خروج از چرخه آمیختگی شناختی و اجتناب تجربه‌ای ناشی از نگرانی هنگام رویارویی با موقعیت‌های آشفته که قاعدگی نیز یکی از آنها است؛ مؤثر باشد (کلاپتون و هیسکی^{۱۵}، ۲۰۲۳).

از این‌رو، با توجه به نتایج پژوهش‌های فوق و با در نظر داشتن اینکه پردازش هیجانی و خودمراقبتی نقش تعیین‌کننده‌ای در سلامت روان دختران نوجوان با سندرم پیش از قاعدگی دارند و شیوع زیاد این سندرم در جامعه و تأثیرات آن بر روی کارکرد فردی و اجتماعی مبتلایان با توجه به نقش مهم فردی و اجتماعی که زنان و دختران در جامعه دارند و شواهد متعددی که در رابطه با جدید بودن این روش درمانی و اهمیت مفهوم پذیرش و تعهد همراه با شفقت در بهبود پردازش هیجان و خودمراقبتی وجود دارد؛ همچنین کمبود پژوهشی به ویژه در جامعه دختران نوجوان با سندرم پیش از قاعدگی، استفاده از این شیوه درمانی برای دختران مبتلا به این سندرم ضرورت داد. بنابراین پژوهش حاضر با هدف اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خودمراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی انجام شد.

1- Manne
 2- Agamy
 3- Huaman
 4 - McEwan, Minou
 5 -Keulen
 6 -Han
 7- Degerli & Odacı
 8 - Han
 9 - Carvalho
 10 - Taylor, Akerman
 11 - Guiomar
 12 -Carvalho
 13 - Ong
 14- Kim
 15 - Clapton, Hiskey

روش

روش پژوهش حاضر نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون- پس آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه جامعه آماری دانش آموزان مدرسه‌ی دخترانه‌ی غیرانتفاعی بود که در مرکز آموزشی شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ مشغول به تحصیل بودند. نمونه آماری شامل ۳۰ نفر از این دانش‌آموزان بود که به‌صورت هدفمند انتخاب شدند. سپس، به‌طور تصادفی ۱۵ نفر در گروه گواه و ۱۵ نفر در گروه آزمایش جایگزین گردیدند. گروه مداخله درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت را طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای هفته‌ای یکبار دریافت کردند. معیارهای ورود به نمونه شامل دانش آموزان ۱۲ تا ۱۶ ساله، عدم شرکت همزمان در سایر برنامه‌های درمانی، اعلام رضایتمندی، امکان شرکت در جلسات درمان در زمان اجرای پژوهش و عدم اتفاق ناگوار مانند فوت بستگان درجه یک و ملاک‌های خروج از مطالعه نیز شامل غیبت بیش از دو جلسه، عدم همکاری در طول جلسات درمانی، ابتلا به بیماری‌های جسمی و روان‌شناختی شدید و دریافت سایر درمان‌های روان‌شناختی بود. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی پژوهش به‌تمامی افراد نمونه اطمینان داده شد که اسمی از آن‌ها در هیچ قسمت پژوهش ذکر نخواهد شد و تنها از نتایج داده‌ها استفاده می‌شود. به‌منظور انجام پژوهش یک جلسه توجیهی برگزار شد و فرم رضایت‌نامه و پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک بین شرکت‌کنندگان توزیع شد. باهدف ناشناس بودن و برای اینکه حریم خصوصی شرکت‌کنندگان تضمین شود، برای هر شرکت‌کننده کد متناسب اختصاص داده شد. پس از انتخاب و گمارش شرکت‌کنندگان و قبل از اجرای جلسات درمان آنها هر دو گروه از طریق پرسشنامه غربالگری علائم قبل از قاعدگی (PSST) و پردازش اطلاعات هیجانی باکر و همکاران (۲۰۰۷)، میزان خود مراقبتی نوجوان (AS-CLQ) اروم (۲۰۰۹) مورد ارزیابی قرار گرفتند. سپس گروه آزمایشی تحت درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت را تحت مداخله ۸ جلسه‌ای و بر اساس جلسات ۹۰ دقیقه‌ای هفته‌ای یکبار قرار گرفتند. گروه گواه نیز مداخله‌ای دریافت نکرد. پس از پایان جلسات مداخله شرکت‌کنندگان هر دو گروه مجدداً با ابزار پژوهش مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌های حاصل از پژوهش با استفاده از SPSS ویراست ۲۶ و روش آماری تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزار سنجش

پرسشنامه غربالگری علائم قبل از قاعدگی (PSST^۱): این پرسشنامه توسط استینر^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۳ ساخته شد و دارای ۱۹ سؤال و دو بخش است (بخش اول که شامل ۱۴ علائم خلقی، جسمی و رفتاری است و بخش دوم که تأثیر این علائم را بر زندگی افراد می‌سنجد و شامل ۵ سؤال است). برای هر سؤال ۴ معیار اصلاً، خفیف، متوسط و شدید تعیین شده که از ۰ تا ۳ نمره‌بندی می‌شوند. جهت تشخیص سندروم پیش از قاعدگی با سه شرط: ۱- از گزینه ۱ تا ۴ حداقل یک مورد شدید باشد؛ ۲- علاوه بر موارد قبلی از گزینه ۱ تا ۱۴ حداقل ۴ مورد متوسط یا شدید باشد و ۳- در بخش تأثیر علائم بر زندگی (۵ گزینه آخر) یک مورد شدید باشد (میرغفوروند و همکاران، ۱۳۹۴). ین^۳ و همکاران (۲۰۱۲) در مطالعه خود آلفای کرونباخ بخش اول و دوم این مقیاس را به ترتیب ۰/۹۶ و ۰/۹۱ گزارش کردند؛ همچنین روایی محتوایی این ابزار را نیز ۰/۸ گزارش کردند. در پژوهش سیه بازی و همکاران (۱۳۹۰) آلفای کرونباخ به دست آمده ۰/۹ به دست آمد و مقادیر نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا به ترتیب ۰/۷ و ۰/۸ گزارش شد (به نقل از پورمحمد قوچانی و عرب، ۱۳۹۸). آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر نیز ۰/۹۱ گزارش شد.

مقیاس پردازش اطلاعات هیجانی^۴ (EPS): مقیاس پردازش اطلاعات هیجانی توسط باکر و همکاران (۲۰۰۷) توسعه داده شده است. نسخه اولیه این مقیاس دارای ۴۸ سؤال بود که بعداً توسط باکر و همکاران^۵ (۲۰۱۰) کوتاه‌تر شد و نسخه ۲۵ سؤالی آن تهیه شد. این مقیاس دارای ۵ بعد یا خرده مقیاس با عناوین سرکوبی، تجربه هیجانات ناخوشایند، کنترل هیجان، اجتناب و نشانه‌های هیجانات پردازش نشده است. این مقیاس براساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) نمره‌گذاری می‌شود. باکر و همکاران (۲۰۰۷) پایایی مقیاس را از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۷ گزارش کردند. روایی این پرسشنامه توسط باکر و همکاران (۲۰۰۷) از طریق همبسته کردن با یک سوال کلی ۰/۵۴ به دست آمد. پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ در پژوهش لطفی و همکاران (۱۳۸۸) ۰/۷۹

1 - Premenstrual Symptoms Screening Tool

2 - Steiner

3 - Yen

4 - emotional processing scale

5 - Baker

گزارش شد. روایی این مقیاس نیز در پژوهش لطفی و همکاران (۱۳۸۸) از طریق همبستگی بین متغیرها محاسبه شد که نتایج آن سرکوبی و پردازش اطلاعات هیجانی ($r=0/765$)، تجربه هیجانات ناخوشایند و اطلاعات هیجانی ($r=0/751$)، کنترل هیجان و پردازش اطلاعات هیجانی ($r=0/871$)، اجتناب و پردازش اطلاعات هیجانی ($r=0/844$) و نشانه‌های هیجانات پردازش نشده و پردازش هیجانی ($r=0/701$) بود که روایی مطلوب را نشان می‌دهد (به نقل از سنگانی و همکاران، ۱۳۹۸). آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر ۰/۸۹ بود.

پرسشنامه میزان خود مراقبتی نوجوان (AS-CQ¹): این پرسشنامه توسط اروم در سال ۲۰۰۹ ساخته شده است. این ابزار یک مقیاس خود-گزارشی مداد-کاغذی است که ۴۸ ماده دارد و گزینه‌های آن به صورت طیف لیکرتی از ۰ تا ۴ به صورت زیر نمره‌گذاری می‌شوند. این ابزار دارای ۳ خرده مقیاس نیازهای همگانی مراقبت از خود، نیازهای مراقبتی تکاملی و نیازهای مراقبتی انحراف از سلامتی است. اروم (۲۰۰۹) ضرایب پایایی همسانی درونی مقیاس از طریق ضریب آلفای کرونباخ در دامنه‌ای از ۰/۸۴ تا ۰/۸۶ در نوجوانان گزارش کردند (به نقل از فراگوسو^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). اروم (۲۰۰۹) جهت بررسی روایی مقیاس از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده نمود. نتایج پژوهش وی نشان داد که این آزمون از سه بعد تشکیل شده و بار عاملی هر سؤال بر روی عامل مربوطه بالاتر از ۰/۴۰ است (به نقل از فراگوسو و همکاران، ۲۰۱۹). در پژوهش جاودان (۱۳۹۶) ضرایب پایایی همسانی درونی از طریق ضریب آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های خودمراقبتی جسمانی ۰/۷۱، خودمراقبتی روانی اجتماعی ۰/۷۵ و خود مراقبتی عاطفی ۰/۸۱ به دست آمد. ضمن این که ضریب آلفا برای کل نمرات مقیاس ۰/۸۴ مشخص گردید. همچنین در این پژوهش جاودان (۱۳۹۶) با استفاده از روش تحلیل مواد ضرایب همبستگی به دست آمده خودمراقبتی جسمانی در دامنه‌ی ۰/۴۹ تا ۰/۷۰، خودمراقبتی روانی اجتماعی در دامنه‌ی ۰/۵۲ تا ۰/۷۷ و خود مراقبتی عاطفی در دامنه‌ی ۰/۴۴ تا ۰/۷۳ و ضرایب همبستگی مقیاس کل در دامنه‌ی ۰/۵۱ تا ۰/۷۸ قرار داشت. آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر نیز ۰/۸۵ بود. آلفای کرونباخ گزارش شده در پژوهش حاضر ۰/۸۴ بود.

درمان تلفیقی پذیرش و تعهد متمرکز بر شفقت^۳: در این پژوهش درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با شفقت براساس مفاهیم هیز^۴ (۲۰۰۸) و گیلبرت^۵ (۲۰۰۹) صورت‌بندی شد. این درمان طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای به صورت هفته‌ای یک جلسه برگزار شد. این بسته در مطالعات بسیاری استفاده و تأیید شده است (تبریزی و همکاران، ۱۳۹۸). خلاصه جلسات بر طبق مراحل ذیل است:

جدول ۱. محتوای جلسات درمان تلفیقی پذیرش و تعهد متمرکز بر شفقت

جلسات	هدف	محتوا
اول	معرفی اعضا، شیوه و تعدا درمانی، ایجاد رابطه‌ی درمانی	آشنایی اعضا با یکدیگر و درمانگر، شرح قوانین، اهداف و ساختار گروه، آشنایی با مکانیزم نگرانی و نشخوار، کسب آگاهی نسبت به نگرانی اکت و نشخوار و درمان شفقت
دوم	شناخت ۳ سیستم تنظیم هیجان، آموزش توجه مشفقانه	تمرین ذهن آگاهی مشفقانه و مشاهده‌ی افکار بدون قضاوت، توضیح ویژگی سه سیستم هیجانی (رضایت، سائق و تهدید)، توجه به تجارب کنونی، شروع فعال کردن سیستم رضایت و کاهش بیش‌فعالی دو سیستم تهدید و سائق
سوم	آموزش فنون درمانی اکت گسلش، تغییر کلامی، افزایش اشتیاق	ذهن آگاهی، آموزش گسلش شناختی (استعاره از مسافران اتوبوس)، خود مشاهدگر، توجه مشفقانه درک ذهن به عنوان یک واقعیت جدا از خود و توجه به تولیدات ذهن و عدم اجتناب
چهارم	معرفی فنون استدلال مشفقانه	استدلال مشفقانه، حساس بودن به رنج خود، خودمشاهدگر و توجه مشفقانه، فعال سازی سیستم امنیت و توجه مشفقانه کسب رفتارهای مشفقانه
پنجم	آموزش رفتارهای مشفقانه	ذهن آگاهی، رفتار مشفقانه، مهربانی با خود و دیگران، همدردی و همدلی، کسب رفتارهای مشفقانه به جای سرزنش و انتقاد از خود و دیگران
ششم	معرفی پذیرش و تحمل هیجانی	ذهن آگاهی مشفقانه، عدم کنترل وقایع منفی، آموزش پذیرش و تحمل پریشانی، استعاره مهمان ناخوانده، پذیرش هیجان‌ها و افکار منفی به عنوان مهمان و بدون قضاوت و اجتناب از آن‌ها

1 - Adolescent Self-Care Questionnaire (AS-CQ)

2 - Frago

3- Acceptance and Commitment Therapy (ACT) with Compassion

4- Hayes

5- Gilbert

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی
The effectiveness of therapy based on acceptance and commitment with a focus on compassion on emotional ...

تصریح ارزش‌ها، عمل متعهدانه، افزایش کارآمدی بین فردی	استفاده مناسب برای حرکت استعاره از صفحه‌ی شطرنج، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی
هفتم	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و تلاش متعهدانه برای رسیدن به اهداف طرح‌ریزی شده بر اساس فنون آموزش‌دیده
ارزیابی ارزش‌ها و ایجاد تعهد در راستای ارزش‌ها	ذهن آگاهی، پیگیری ارزش‌ها، بحث درباره‌ی نتایج فنون، آموزش در زندگی واقعی، عدم کنترل و اجتناب از هیجان، افکار منفی و نگرانی و نشخوار با افزایش انعطاف‌پذیری
هشتم	

یافته‌ها

میانگین سن گزارش‌شده برای نمونه پژوهش حاضر به تفکیک گروه‌ها؛ برای گروه مداخله $15/5 \pm 3/96$ و در گروه گواه $14/3 \pm 2/98$ گزارش شد. حداقل سن شرکت‌کنندگان در این پژوهش ۱۲ و حداکثر سن ۱۶ گزارش شد. همچنین با توجه به سطح معناداری بزرگ‌تر از $0/05$ ؛ تفاوت معناداری بین دو گروه از یکدیگر وجود نداشت و دو گروه از نظر سن همگن بودند. نتیجه یافته‌های توصیفی پژوهش به تفکیک سه مرحله پژوهش در دو گروه در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. شاخص توصیفی باورهای منفی و عدم اطمینان شناختی در بین دو گروه و در قبل و بعد از مداخله

متغیر	گروه	قبل از مداخله		بعد از مداخله	
		انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین
پردازش هیجانی	گروه آزمایش	۷۰/۱	۷/۳۹	۵۰/۷۳	۶/۱۱
	گروه گواه	۷۵/۱	۵/۹۸	۷۳/۶	۵/۴
خود مراقبتی	گروه آزمایش	۸۴/۲	۲۳/۵	۱۲۴/۹	۲۹/۴
	گروه گواه	۷۹/۰۶	۱۶/۵	۷۵/۴	۱۸/۵

جدول ۲ میانگین متغیرهای پردازش هیجانی و خود مراقبتی را در دو گروه نشان می‌دهد همین‌طور که مشاهده می‌شود؛ این متغیرها در بین دو گروه مورد مطالعه در پیش‌آزمون تفاوت چندانی دیده نمی‌شود؛ اما بعد از مداخله گروه مداخله تفاوت چشمگیری را نسبت به گروه گواه در مقایسه با قبل از مداخله نشان می‌دهد؛ به منظور رعایت پیش فرض نرمالیتیه بودن داده‌ها از آزمون شاپیرو-ویلک استفاده شد که نتایج آن نشان داد مقدار سطح معناداری به دست آمده در پردازش هیجانی و خودمراقبتی بیشتر از $0/05$ است و در نتیجه توزیع نرمال زمال است. آزمون لوین جهت بررسی همگنی واریانس به عنوان یکی از پیش‌فرض‌های تحلیل کوواریانس نشان داد برای متغیر پردازش هیجانی $F=0/113$ و $P=0/739$ و خود مراقبتی ($F=1/01$ و $P=0/322$) بزرگتر از $0/05$ بود. همچنین پژوهش حاضر که به دنبال تعیین اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی است، برای بررسی مفروضه همگنی ماتریس کوواریانس‌ها از آزمون ام‌باکس استفاده شد و از آنجا که این مفروضه در مورد متغیر پردازش هیجانی و خود مراقبتی برقرار بود ($P>0/50$)، یکی دیگر از مفروضه‌های آزمون تحلیل کوواریانس بررسی همگونی شیب خط رگرسیون است. با توجه به نتایج پژوهش آزمون F آزمون همسانی شیب رگرسیون پیش‌آزمون و پس‌آزمون پردازش هیجانی به ترتیب ($F=0/56$ ؛ $P<0/58$ ؛ $F=1/43$ ؛ $P<0/26$) و پیش‌آزمون و پس‌آزمون خودمراقبتی ($F=0/84$ ؛ $P<0/44$ ؛ $F=0/40$ ؛ $P<0/67$) گزارش شد بنابراین شیب رگرسیون پیش‌آزمون و پس‌آزمون در گروه‌ها برابر و مفروضه شیب رگرسیون برقرار است. به همین دلیل می‌توان از آزمون تحلیل کوواریانس چند راهه استفاده کرد. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس چند راهه به قرار زیر است:

جدول ۳. شاخص‌های چند متغیری در گروه‌های مورد پژوهش

نام آزمون	مقدار	F	درجه آزادی		سطح معنی‌داری	مجذور اتا
			۱	۲		
آزمون پیلایی	۰/۶۴۹	۷/۰۳	۵	۲۴	۰/۰۰۱	۰/۶۴۹
پردازش هیجانی و خود مراقبتی	۰/۳۵۱	۷/۰۳	۵	۲۴	۰/۰۰۱	۰/۶۴۹
آزمون اثر هتلینگ	۱/۸۵	۷/۰۳	۵	۲۴	۰/۰۰۱	۰/۶۴۹

چنانکه اطلاعات جدول (۳) نشان می‌دهد، با کنترل اثر پیش‌آزمون‌ها، شاخص لامبدای ویلکز نیز در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است (۰/۳۵۱). $F = ۷/۰۳$, $P = ۰/۰۰۱$, $Wilks\ Lambda = ۰/۶۴۹$. به عبارت دیگر می‌توان ادعا کرد که دست‌کم در یکی از متغیرهای پژوهش بین گروه‌گواه و آزمایش تفاوت معنی‌داری وجود دارد. در مرحله بعدی جهت مشخص شدن اینکه تفاوت‌ها مربوط به کدامیک از مولفه‌هاست، به جدول زیر مراجعه می‌شود:

جدول ۴. آزمون کواریانس برای پس‌آزمون متغیرهای پژوهش

منبع تغییر	متغیر	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معنی‌داری	ایتای تفکیکی
پیش‌آزمون	پردازش هیجانی	۴۹/۵	۱	۴۹/۵	۱۳/۲	۰/۰۰۱	۰/۵۲۷
	خودمراقبتی	۳۶/۳	۱	۳۶/۳	۱۰/۸	۰/۰۰۲	۰/۱۶۵
گروه	پردازش هیجانی	۳۳/۰۹	۱	۳۳/۰۹	۱۱/۴	۰/۰۰۳	۰/۳۳۳
	خودمراقبتی	۸/۱۶	۱	۸/۱۶	۹/۱۹	۰/۰۰۶	۰/۲۸۶
خطا	پردازش هیجانی	۶۶/۲	۲۳	۲/۸۸			
	خودمراقبتی	۲۰/۴	۲۳	۰/۸۸۷			
کل	پردازش هیجانی	۶۵۲۰	۳۰				
	خودمراقبتی	۷۰۰۶	۳۰				

چنانکه نتایج تحلیل‌ها نشان می‌دهد، با کنترل اثر پیش‌آزمون‌ها F بدست آمد در متغیرهای پژوهش در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است. به عبارت دیگر نمرات پس‌آزمون مولفه‌های پردازش هیجانی و خودمراقبتی در دو گروه آزمایش و کنترل تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری که اطلاعات جدول ۲ نیز نشان می‌دهد، میانگین مولفه‌های ذکر شده در پس‌آزمون گروه آزمایش، پس از مداخله، به طور معنی‌داری از میانگین این مولفه‌ها در گروه گواه متفاوت است. بنابراین می‌توان گفت: درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خودمراقبتی مؤثر بوده است. ایتای تفکیکی نیز نشان می‌دهد که حدود ۳۳/۳ درصد از پردازش هیجانی و ۲۸/۶ درصد از خودمراقبتی آزمودنی‌ها وابسته به اثربخشی درمان مبتنی بر تعهد و پذیرش با تمرکز بر شفقت است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خودمراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی انجام شد. نتیجه حاصل از پژوهش حاضر نشان داد درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی مؤثر بوده است. نتیجه حاصل با نتایج دین‌تریو انگو و همکاران (۲۰۲۳) و لیما و همکاران (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین یافته حاصل می‌توان گفت درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت موجب شده تا نوجوانان دارای سندرم پیش از قاعدگی، چشم‌انداز گسترده‌تری نسبت به مشکلات خود داشته باشند، چالش‌های زندگی و شکست‌های بیماری را به‌عنوان بخشی از زندگی خود در نظر گرفته، در هنگام درد و رنج به‌جای احساس انزوا بیش‌ازپیش با دیگران رابطه برقرار کند و به‌جای سرکوب کردن، قضاوت کردن و اجتناب، از افکار، هیجانات و احساسات، بر آگاهی خود بیفزاید. این عوامل به فرد کمک کرده تا ذهنی گشوده‌تر داشته، توانایی بیشتری برای تغییر دادن شناخت‌ها و پاسخ‌های رفتاری مناسب با بستر کسب نماید و راهبردهای مقابله‌ای مؤثرتر به کار ببرد که این امر، باعث شده حالات هیجانی سازش‌نا یافته مانند اضطراب، افسردگی و تنیدگی کاهش یابد و به دنبال آن پردازش هیجانی بهبود یابد (کیم و همکاران، ۲۰۲۳).

در تبیین دیگر می‌توان افزود: درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت با آگاهی دادن به افراد در مورد هیجان‌های مثبت و منفی آنها، پذیرش و کنار آمدن مؤثر با آنها، توانست در بهبود پردازش هیجانی مؤثر باشد. در واقع در این درمان بر تمرینات و مهارت‌هایی

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی
The effectiveness of therapy based on acceptance and commitment with a focus on compassion on emotional ...

تأکید شد که توانست موجب بهبود پردازش هیجانی در گروه مداخله شود (دین تریو انگو و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین می‌توان افزود: مهارت‌های شفقت به خود با تشویق افراد برای در نظر گرفتن اهداف کوتاه مدت و بلند مدت، انجام فعالیت‌های لذتبخش به طور روزانه و تمریناتی جهت مقابله با خشم و احساس گناه و ترس، توانست آنها را برای پرورش یک زندگی سالم‌تر و پذیرش تغییر در زندگی و افزایش توانایی تنظیم هیجان توانمند سازد (کاروالیو و همکاران، ۲۰۲۲).

نتیجه حاصل از پژوهش حاضر نشان داد درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر خود مراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی موثر بوده است. نتیجه حاصل با نتایج احمد و همکاران (۲۰۲۱)، محمد عبدالمجید و همکاران (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت: در رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت به به افراد یاد داده شد که در گام اول هیجان‌ات خود را ببپذیرند و در اینجا و اکنون از انعطاف پذیری بیشتری برخوردار شوند. بدین معنا در طی فرآیند جلسات درمانی بیماران تشویق می‌شدند تا ضمن شناخت احساسات و هیجان‌ات روانشناختی و زیستی خود، شناخت موقعیت‌ها و عوامل مسبب بروز ناامیدی از درمان، شناخت رفتارها و اعمالی که هنگام مواجهه با موقعیت‌های تنش‌زا (مثل تشدید علائم) از خود نشان می‌دهند، مبارزه‌ی غیر سودمند با محتوای روانی را کاهش دهند و موضعی با پذیرش بیشتر را ایجاد کنند تا بتوانند در یک جهت ارزشمند حرکت کنند. در این رویکرد افراد آموختند که بدون تلاش برای کنترل بر افکار مربوط به بیماری، به افکار مرتبط با بیماری اجازه حضور در ذهن دهند. هنگامی که این تجربیات، یعنی افکار و احساسات، با گشودگی و پذیرش مشاهده شوند، حتی دردناکترین آنها کمتر تهدید کننده و قابل تحمل‌تر به نظر می‌رسند، در عوض اعمال کنترلی غیر موثر کاهش می‌یابند. بدین ترتیب خودمراقبتی افزایش می‌یابد (گیومار و همکاران، ۲۰۲۲).

به‌طور کلی نتایج حاکی از اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خودمراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی بود. از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به روش نمونه‌گیری هدفمند، حجم پایین نمونه و عدم وجود دوره پیگیری اشاره کرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش قدرت تعمیم پذیری در پژوهش‌های آتی از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی، حجم نمونه بالاتر و دوره پیگیری استفاده شود.

منابع

- پورمحمد قوچانی، ک، عرب، س. (۱۳۹۸). اثربخشی گروه درمانی متمرکز بر شفقت بر احساس تنهایی و نشخوار فکری زنان با سندرم پیش از قاعدگی. *رویش روان شناسی*، ۸ (۹)، ۱۶۷-۱۷۵. <http://frooyesh.ir/article-1-1454-fa.html>
- تبریزی، ف؛ قمری، م؛ فرحبخش، ک؛ بزازیان، س. (۱۳۹۸). اثربخشی درمان تلفیقی پذیرش و تعهد با شفقت بر نگرانی و نشخوار فکری زنان مطلقه. *مطالعات روانشناختی*، ۱۵ (۲)، ۶۰-۴۱. https://psychstudies.alzahra.ac.ir/article_4299.html
- جاودان، م. (۱۳۹۶). ساخت و بررسی روایی و پایایی پرسشنامه خودمراقبتی نوجوانان و تبیین آن به عنوان مفهومی از یک الگوی مثبت در مسیر زندگی. *چهارمین همایش تازه های روان شناسی مثبت نگر*. <https://civilica.com/doc/838245>
- سنگانی، ع.؛ مکوندی، ب؛ عسگری، پ، بختیارپور، س. (۱۳۹۸). نقش واسطه‌ای پردازش هیجانی در رابطه حالات فراشناختی بر گرایش به شبکه‌های مجازی در دانش‌آموزان تیزهوش. *مجله علمی- پژوهشی سازمان نظام پزشکی*، ۳۷ (۴۵)، ۲۲۶-۲۲۰. http://jmciri.ir/files/site1/user_files_100e21/admin-A-10-1-2622-f1f5c40f.۲۲۰
- میرغفوروند، م؛ اصغری جعفرآبادی، م؛ قنبری همائی، س. (۱۳۹۴). ارزش تشخیصی ابزار گذشته‌نگر PSST در مقایسه با پرسشنامه آینده‌نگر DRSP در غربالگری سندرم پیش از قاعدگی. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل*، ۱۷ (۸)، ۲۷-۳۳. <http://jbums.org/article-1-5341-fa.html>
- Agamy, H. S., Soliman, N. M., Esmat, O. M., & Ibrahim, W. K. (2023). Effects of Implementing a Self-Care Program for Adults With Lower Limb Protheses. *Plastic and Aesthetic Nursing*, 43(1), 32-40. <https://10.1097/PSN.0000000000000485>
- Ahmed, S. B., & Saeed, A. A. (2021). Effectiveness of an Education Program on Knowledge and Self-Care Practices of Adolescent Students with Premenstrual Syndrome in Erbil City. *The Malaysian Journal of Nursing (MJN)*, 13(2), 22-27. DOI: <https://doi.org/10.31674/mjn.2021.v13i02.005>
- Baker, R., Thomas, S., Thomas, P. W., & Owens, M. (2007). Development of an emotional processing scale. *Journal of psychosomatic research*, 62(2), 167-178. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2006.09.005>
- Carvalho, S. A., Skvarc, D., Barbosa, R., Tavares, T., Santos, D., & Trindade, I. A. (2022). A pilot randomized controlled trial of online acceptance and commitment therapy versus compassion-focused therapy for chronic illness. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 29(2), 524-541. <https://doi.org/10.1002/cpp.2643>

- Carvalho, S. A., Skvarc, D., Barbosa, R., Tavares, T., Santos, D., & Trindade, I. A. (2022). A pilot randomized controlled trial of online acceptance and commitment therapy versus compassion-focused therapy for chronic illness. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 29(2), 524-541. <https://doi.org/10.1002/cpp.2643>
- Çitil, E. T., & Kaya, N. (2021). Effect of pilates exercises on premenstrual syndrome symptoms: a quasi-experimental study. *Complementary therapies in medicine*, 57, 102623. <https://doi.org/10.1016/j.ctim.2020.102623>
- Clapton, N., & Hiskey, S. (2023). The Way is in Training: Martial Arts-informed Compassionate Mind Training to enhance CFT Therapists' Compassionate Competencies. *OBM Integrative and Complementary Medicine*, 8(1), 1-17. <https://doi.org/10.21926/obm.icm.2301001>
- Değerli, F. İ., & Odacı, H. (2023). Effects of an acceptance and commitment-based psychoeducation program on prospective psychological counselors' some personal and professional qualifications. *Current Psychology*, 1-13. . <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04274-0>
- Dilbaz B, Aksan A. (2021). Premenstrual syndrome, a common but underrated entity. *Review of the clinical literature Journal of the Turkish German Gynecological Association*. 22(2), 139–148. <https://doi.org/10.4274/jtgga.galenos.2021.2020.0133>
- Dinh Trieu Ngo, V., Bui, L. P., Hoang, L. B., Tran, M. T. T., Nguyen, H. V. Q., Tran, L. M., & Pham, T. T. (2023). Associated factors with Premenstrual syndrome and Premenstrual dysphoric disorder among female medical students: A cross-sectional study. *Plos one*, 18(1), e0278702. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0278702>
- Fishbein, J. N., Haslbeck, J., & Arch, J. J. (2023). Network intervention analysis of anxiety-related outcomes and processes of acceptance and commitment therapy (ACT) for anxious cancer survivors. *Behaviour Research and Therapy*, 104266. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2023.104266>
- Fragoso, L. V. C., dos Santos Oliveira, M. D. C., Fragoso, E. B., & de Araújo, M. F. M. (2019). Self-Care Among Type 1 Diabetes Mellitus Bearing People: Adolescents' Experience. *Revista de Pesquisa, Cuidado é Fundamental Online*, 11(2), 289-296. <https://doi.org/10.1108/IJLMA-09-2017-0223>
- Franz, T., Cailor, S., Chen, A. M., Thornton, P., & Norfolk, M. (2020). Improvement of student confidence and competence through a self-care skills multi-course integration. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 12(4), 378-387. <https://doi.org/10.1016/j.cptl.2019.12.022>
- Han, A., Wilroy, J. D., Jenkins, J., & Yuen, H. K. (2023). Effects of a coach-guided videoconferencing acceptance and commitment therapy intervention combined with psychoeducation on distressed individuals living with spinal cord injury: a preliminary mixed-methods study. *Disability and rehabilitation*, 45(4), 644-654. <https://doi.org/10.1080/09638288.2022.2038283>
- Han, A., Yuen, H. K., & Jenkins, J. (2023). The feasibility and preliminary effects of a pilot randomized controlled trial: Videoconferencing acceptance and commitment therapy in distressed family caregivers of people with dementia. *Journal of Health Psychology*, 13591053221141131. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/13591053221141131>
- Huamán, M. A. S., Meneses-La Riva, M. E., López, R. S., Campos, Y. M. S., Huata, N. E. P., & Cárdenas, M. G. L. (2023). Nursing training: Self-care in patients undergoing hematopoietic stem cell transplantation in a specialized oncologic institution Entrenamiento enfermería: Autocuidado en pacientes sometidos a trasplante de progenitores hematopoyéticos en una institución especializada oncológica. *Journal of global health and medicine*, 7(1), 1-10. <https://scholar.google.com/scholar>
- Keulen, J., Matthijssen, D., Schraven, J., Deković, M., & Boddien, D. (2023). The effectiveness and cost-effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy as a transdiagnostic intervention for transitional-age youth: study protocol of a randomized controlled trial. *BMC psychiatry*, 23(1), 1-16. <https://doi.org/10.1186/s12888-023-04535-z>
- Kim, J. J., Sherwell, C., & Kirby, J. N. (2023). Compassion training influences state but not trait level heart-rate variability within severe depression. *medRxiv*, 2023-01. <https://doi.org/10.1101/2023.01.10.23284408>
- Kucukkelepce, D.S., Unver, H., Tashan, S.T. (2020). The effects of acupressure and yoga for coping with premenstrual syndromes on premenstrual symptoms and quality of life. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 42, 363- 378. <https://doi.org/10.1016/j.ctcp.2020.101282>
- Lima, F. S., Moreira, A., Prado, R. C. R., de Carvalho-Ferreira, J. P., de Rosso, V. V., Moscaleski, L. A., ... & Panissa, V. L. G. (2023). Effect of transcranial direct current stimulation on homeostatic and hedonic appetite control and mood states in women presenting premenstrual syndrome across menstrual cycle phases. *Physiology & Behavior*, 114075. <https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2023.114075>
- Manne, S. L., Imanguli, M., Kashy, D., Pesanelli, M., Frederick, S., Van Cleave, J. H., ... & Singh, N. (2023). Enhancing Self-care Among Oral Cancer Survivors: Protocol for the Empowered Survivor Trial. *JMIR Research Protocols*, 12(1), e39996. <https://doi.org/10.2196/39996>
- Martino, M. L., Lemmo, D., Moylan, J., Stevenson, C., Bonalume, L., Freda, M. F., & Singer, J. A. (2023). The Role and Function of Autobiographical Memory Narratives during the Emotional Processing of Breast Cancer Treatment: An Empirically-Derived Memory Coding System. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(2), 1492. <https://doi.org/10.3390/ijerph20021492>
- McEwan, K., & Minou, L. (2023). Defining compassion: A Delphi study of compassion therapists' experiences when introducing patients to the term 'compassion'. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 96(1), 16-24. <https://doi.org/10.1111/papt.12423>
- Mohammed Abdel Mageed, A., Tosson, A., & Ezzat, N. (2022). Effect of Electronic Booklet use on Self Care For premenstrual syndrome among Students in Banha University. *Egyptian Journal of Health Care*, 13(3), 1629-1642. <https://ejhc.journals.ekb.eg/article/282513>

اثر بخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با تمرکز بر شفقت بر پردازش هیجانی و خود مراقبتی در نوجوانان دختر دارای سندرم پیش از قاعدگی
 The effectiveness of therapy based on acceptance and commitment with a focus on compassion on emotional ...

- Moran, D. J., & Ming, S. (2022). The mindful action plan: Using the MAP to apply acceptance and commitment therapy to productivity and self-compassion for behavior analysts. *Behavior Analysis in Practice*, 15(1), 330-338. <https://doi.org/10.1007/s40617-020-00441-y>
- Ong, C. W., Barney, J. L., Barrett, T. S., Lee, E. B., Levin, M. E., & Twohig, M. P. (2019). The role of psychological inflexibility and self-compassion in acceptance and commitment therapy for clinical perfectionism. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 13, 7-16. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2019.06.005>
- Onnink, C. M., Konstantinidou, Y., Moskovich, A. A., Karekla, M. K., & Merwin, R. M. (2022). Acceptance and commitment therapy (ACT) for eating disorders: A systematic review of intervention studies and call to action. *Journal of Contextual Behavioral Science*. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2022.08.005>
- Puthusserry, S. T., & Delariarte, C. F. (2023). Development and implementation of mindfulness-based psychological intervention program on premenstrual dysphoric symptoms and quality of life among late adolescents: A pilot study. *Journal of Affective Disorders Reports*, 11, 100461. <https://doi.org/10.1016/j.jadr.2022.100461>
- Schäfer, J. L., McLaughlin, K. A., Manfro, G. G., Pan, P., Rohde, L. A., Miguel, E. C., ... & Salum, G. A. (2023). Threat and deprivation are associated with distinct aspects of cognition, emotional processing, and psychopathology in children and adolescents. *Developmental Science*, 26(1), e13267. <https://doi.org/10.1111/desc.13267>
- Taylor, J., & Akerman, G. (2022). Compassion focused cultures: Introducing compassion into a democratic therapeutic community. *Abuse: An International Impact Journal*, 3(2), 24-45. <https://doi.org/10.37576/abuse.2022.036>
- Town, R., Hayes, D., March, A., Fonagy, P., & Stapley, E. (2023). Self-management, self-care, and self-help in adolescents with emotional problems: a scoping review. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 1-28. <https://doi.org/10.1007/s00787-022-02134-z>
- Tutty, L. M., Barry, L., & Nixon, K. L. (2022). "Mommy's Having a Bad Day": The Impact of Premenstrual Symptoms on Mothering. *Women's Reproductive Health*, 9(2), 81-99. <https://doi.org/10.1080/23293691.2021.2016137>
- Vieira, R., Reis, J., Portugal-Nunes, C., Coelho, A., Magalhães, R., Ferreira, S., ... & Bessa, J. M. (2023). Anticipatory cues in emotional processing shift the activation of a combined salience sensorimotor functional network in drug-naïve depressed patients. *Journal of Affective Disorders*, 320, 509-516. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.09.165>
- Yen, J. Y., Chang, S. J., Long, C. Y., Tang, T. C., Chen, C. C., & Yen, C. F. (2012). Working memory deficit in premenstrual dysphoric disorder and its associations with difficulty in concentrating and irritability. *Comprehensive psychiatry*, 53(5), 540-545. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2011.05.016>

